

Değerli Üyemiz,

Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü (KYGM), ulusal kültürel belleğimizin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması amacıyla Elektronik Yayınların Derlenmesi Sistemi (EYDeS) hakkında yaynevlerini bilgilendirmek amacıyla 10 Temmuz 2024 tarihinde Rami Kütüphanesi'nde bir toplantı düzenlemiştir. Yüksek katılımlı toplantıya katılan yayıncılarımıza teşekkür ederiz; katılmayan üyelerimizin ise idari yaptırımlarla karşılaşmamları için ilgili mevzuatı ve yükümlülükleri hatırlatmak isteriz.

29 Şubat 2012 tarih ve 28219 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6279 sayılı Çoğaltılmış Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Kanunu'nun **8. maddesinin 1. fıkrasının (c) ve (d) bentleri¹ gereğince, ülkemizde "elektronik ortamda üretilerek kullanıma sunulmuş elektronik yayınlar"** ile **Derleme Kanununun 4. maddesinin (a), (b), (g), (ğ) bentlerinde² belirtilen eserlerin elektronik ortama aktarılan bir nüshası'nın** Milli Kütüphaneye gönderilmesi gerekmektedir.

6279 sayılı Çoğaltılmış Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Kanunu'na dayanılarak hazırlanan Çoğaltılmış Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Yönetmeliği, 18 Ağustos 2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Yönetmelik'in 12. maddesinde³ "Çevrimiçi-çevrimdışı elektronik yayınların derlenmesi" başlığı altında düzenlemeler yapılmıştır. Derlenecek elektronik eserlerin derleme usul ve esaslarının ayrıntılı olarak belirlendiği "Milli Kütüphane Başkanlığı Elektronik Yayınların Derleme Usul ve Esasları Hakkında Yönerge" 23 Şubat 2018 tarih ve 121771 sayılı Bakan onayı ile yürürlüğe girmiştir.

¹ **Derleme nüshalarının sayısı ve gönderileceği kütüphaneler, Derleme Kanunu MADDE 8 – (1)** Derleme nüshalarının sayısı ve gönderileceği kütüphaneler şunlardır:

c) 4 üncü maddenin (ğ) bendinde belirtilen eserler sadece Milli Kütüphaneye gönderilir.

d) 4 üncü maddenin (a), (b), (g) ve (ğ) bentlerinde belirtilen eserlerin 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun ek 11 inci maddesi uyarınca hizmete sunulmak amacıyla, elektronik ortama aktarılan bir nüshası görme engellilerin hizmetine sunulmak üzere Milli Kütüphaneye gönderilir.

² **Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde derlenecek eserler, Derleme Kanunu MADDE 4 – (1)** Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde basılan veya çoğaltılan, aşağıda belirtilen her türlü eser, bu Kanun kapsamında derlenir:

a) Kitap, kabartma harfli kitap, kitapçık, ansiklopedi, albüm, atlas ve nota gibi tek başına ya da bir takımın veya bir dizinin parçası niteliğinde olan ayrı yayımlanmış eserler.

b) Gazete, dergi, yıllık, bülten, takvim gibi süreli yayınlar.

g) Yurt dışında basımı veya çoğaltımı yapılarak, yurt içinde satışı ve dağıtımı yapılan eserler.

ğ) Elektronik ortamda üretilerek kullanıma sunulmuş elektronik yayınlar.

³ **Çoğaltılmış Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Yönetmeliği "MADDE 12 – (1)** Çevrimiçi ve çevrimdışı elektronik yayınların derlenmesine ilişkin esaslar şunlardır:

a) (Değişik:RG-20/12/2017-30276) Milli Kütüphane Başkanlığı, Derleme Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde belirtilen eserleri hak ihlallerini önleyici etkin ve yeterli koruma önlemleri alarak, EYDeS aracılığıyla derler. Eserlerin derleme usul ve esasları ile bu kapsamda derlenecek eser türleri Milli Kütüphane Başkanlığı tarafından hazırlanacak Yönerge ile belirlenir.

b) Derlenen çevrimiçi ve çevrimdışı elektronik yayın ve ekleri, fiziksel ve içerik olarak zarar görmemiş, eksiksiz ve kullanıma hazır durumda olur; şifre, güvenlik kodu ve benzeri kopya koruması bulunmaz.

c) Çevrimiçi ve çevrimdışı elektronik yayınların program içeriği, donanım uyumu ve gereksinimi ile anahtar kodunu kapsayan, yayının kullanımı sırasında ihtiyaç duyulabilecek bilgileri içeren ek materyal ve/veya yazılım kılavuzu yayımla birlikte gönderilir.

e) Çevrimiçi elektronik yayınlar yayımlandığı formatta derlenir. Aynı eser farklı formatlarda yayımlandığında derleme mükellefi yayını uygun gördüğü formatta teslim eder.

d) Çevrimiçi elektronik yayınlar uluslararası yayın standartlarına uygun olarak derlenir.

(2) (Ek:RG-20/12/2017-30276) Derleme Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendindeki eserler, derleme mükellefince, Milli Kütüphane Başkanlığı tarafından hazırlanacak Yönergede belirlenen usul ve esaslara uygun olarak EYDeS üzerinden, mükellefiyetinin doğduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde Milli Kütüphane Başkanlığına gönderilir."

Çoğaltılmış Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Kanunu gereğince, elektronik ortamda üretilerek kullanıma sunulmuş yayımlar ile basılı eserlerin elektronik ortama aktarılan bir nüshasının Milli Kütüphane'ye gönderilmesi zorunludur. Çoğaltılmış Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Yönetmeliği'ne göre, çevrimiçi ve çevrimdışı elektronik yayımların derlenmesi, Milli Kütüphane Başkanlığı tarafından hak ihlallerini önleyici etkin ve yeterli koruma önlemleri alınarak yapılır. Eserlerin derlenme usul ve esasları, Milli Kütüphane Başkanlığı tarafından hazırlanan yönerge ile belirlenir.

EYDeS, derleme mükelleflerinin yayımlarını kolayca yükleyebilecekleri bir sistemdir. Bakanlık yetkilileri, sistemin güvenliğinin düzenli olarak test edildiğini ve güncellendiğini ifade etmişlerdir. Yazılımsal ve donanımsal güvenlik önlemleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı Bilgi Teknoloji Genel Müdürlüğü ile koordineli olarak uygulanmakta olup, sızma testleri ve güvenli donanımların kullanımı gibi önlemler bu kapsamda yer almaktadır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü tarafından, derleme mükellefi olan bütün yayınevlerinin bundan sonra yayımlayacakları eserlerini 15 günlük yasal derleme süresi içinde düzenli olarak EYDeS'e yüklemeleri gerektiği, geçmiş yükümlülüklerini yerine getirmeyerek bugüne kadar sisteme yüklemedikleri eserlerini, daha sonra belirlenecek yükleme takvimine göre peyder pey EYDeS'e yüklemeleri gerektiği belirtilmiştir. Aksi takdirde, derleme mevzuatında öngörülen idari yaptırımların (Derleme Kanunu'nun 10/1-a Maddesi uyarınca, Kanunda yer alan sorumluluklarını yerine getirmeyen derleme mükelleflerine, her derleme nüshası için 1.000 TL'den 5.000 TL'ye kadar idari para cezası) uygulanmak zorunda kalacağı vurgulanmıştır.

Üyelerimizin bu önemli konuya gereken önemi göstermelerini ve yükümlülüklerini zamanında yerine getirmelerini önemle rica ederiz.

Saygılarımızla,

Türkiye Basım Yayın Meslek Birliği (TBYM)